

Odluka:

Rev 229/2023-2

Zbirni podatci

Broj odluke: Rev 229/2023-2
ECLI broj: ECLI:HR:VSRH:2023:4321
Datum odluke: 19.12.2023
Vrsta odluke: Rješenje
Vrsta predmeta: Građanski - revizija
Odjel: GRAĐANSKI ODJEL
[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Rev 229/2023-2

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Broj: Rev 229/2023-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Jadranka Juga predsjednika vijeća, Branka Medančića člana vijeća i suca izvjestitelja, Slavka Pavkovića člana vijeća, Damira Kontreca člana vijeća i Gordane Jalšovečki članice vijeća, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja D. C. iz K. G., (OIB: ...), kojeg zastupa punomoćnik A. P., odvjetnik iz Z., protiv ovršenice Republike Hrvatske (OIB: ...), koju zastupa Općinsko državno odvjetništvo u Splitu, radi ovrhe u prinudnom ostvarenju novčane tražbine, odlučujući o dopuštenoj reviziji ovršenice protiv rješenja Županijskog suda u Rijeci posl. br. GŽ Ovr-229/2022-2 od 27. lipnja 2022., kojim je potvrđeno rješenje Općinskog suda u Splitu posl. br. Ovr-850/2020 od 9. ožujka 2021., u sjednici održanoj 19. prosinca 2023.,

riješio je:

Revizija ovršenice odbija se kao neosnovana.

Obrazloženje

1. Drugostupanjskim rješenjem odbijena je žalba ovršenice kao neosnovana i potvrđeno prvostupanjsko rješenje kojim je ovršenici naloženo u roku od 8 dana isplatiti ovrhovoditelju trošak postupka izravne naplate od 1.093,75 kn uz pripadajuće i u izreci rješenja određene zatezne kamate.

2. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl. br. Revd 3508/2022-2 od 5. listopada 2022., donesenim u postupku odlučivanja o prijedlogu ovršenice za dopuštenje revizije, prihvaćen je prijedlog ovršenice i dopušteno joj je da podnese reviziju protiv drugostupanjskog rješenja u odnosu na pitanja:

- prvo: „Ima li ovrhovoditelj zastupan po punomoćniku - odvjetniku pravo na naknadu troškova sastava prijedloga za naknadu troškova izvansudske ovrhe kao troška koji je sukladno odredbi čl. 14. st. 4. Ovršnog zakona potreban za ovrhu, odnosno predstavlja li prijedlog za naknadu troškova izvansudske ovrhe samo troškovnik na koji se ne primjenjuje odredba čl. 14. st. 4. Ovršnog zakona, a za sastav kojeg troškovnika ni odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj 142/12, 103/15, 118/14 i 107/15) pravo na naknadu nije propisano?“

- drugo: „Ima li ovrhovoditelj zastupan po punomoćniku - odvjetniku pravo na naknadu troška pribavljanja potvrde o ovršnosti u situaciji kada se ista izdaje odnosno dostavlja u elektroničkom obliku sukladno čl. 67.a Sudskog poslovnika?“

3. To sve po ocijeni revizijskog suda da su ta pravna pitanja važna za odluku u konkretnom pravnom odnosu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni: konkretno, da je osporeno rješenje u odnosu na prvo pitanje temeljeno na shvaćanju o kojem Vrhovni sud Republike Hrvatske još nije zauzeo shvaćanje - a sudska praksa o njemu nije jedinstvena, dok u odnosu na drugo pitanje nema prakse revizijskog suda - ali je ono važno za razvoj prava kroz sudsku praksu.

4. Ovršenica je protiv drugostupanjskog rješenja podnijela (dopuštenu) reviziju sa navedenim pitanjima. Predlaže preinačiti pobijano rješenje u smislu navoda iz revizije, podredno, ukinuti u cijelosti rješenje prvostupanjskog i drugostupanjskog suda i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno odlučivanje.

5. Ovrhovoditelj nije odgovorio na reviziju.

6. Revizija nije osnovana.

7. Pobijano drugostupanjsko rješenje doneseno je 27. lipnja 2022., slijedom čega se, a na temelju odredbe čl. 107. st. 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 80/22) te odredbe čl. 117. st. 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 70/19), na snazi od 1. rujna 2019. (prema kojoj: "Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe ovoga Zakona o reviziji primjenjivati će se i na sve postupke u tijeku u kojima do stupanja na snagu ovoga Zakona nije donesena drugostupanjska odluka."), na ovaj spor (prema njegovom sadržaju) primjenjuje novelirana odredba čl. 391. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11 - 148/11 pročišćeni tekst, 25/13, 28/13, 89/14 i 70/19 - dalje: ZPP-a), prema kojoj: "U povodu revizije iz članka 382. ovoga Zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena." To sve u svezi sa odredbom čl. 12. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 - dalje: OZ-a), prema kojoj: "U ovršnom postupku i postupku osiguranja revizija se može izjaviti samo ako odluka donesena u drugom stupnju ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, u skladu s pravilima parničnog postupka."

8. Sporno je pitanje u ovome stupnju postupka pripada li ovrhovoditelju sa osnovom (uspjehom) zahtijevati naknadu troška izvansudske ovrhe.

9. Osporeno rješenje je u odnosu na to pitanje temeljeno na shvaćanju:

„...5. Pobijanim rješenjem prvostupanjski je sud odlučio o zahtjevu ovrhovoditelja od 27. travnja 2020. kojim je zatražio naknadu troškova izravne naplate tražbine na temelju pravomoćne i ovršne presude Općinskog suda u Karlovcu poslovni broj Pr-544/17 od 15. siječnja 2019. Zahtjev ovrhovoditelja prvostupanjski je sud u cijelosti prihvatio te je ovrhovoditelju primjenom odredbi članka 14. stavak 4. i 6. Ovršnog zakona („Narodne novine“ 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 - dalje: OZ) dosudio naknadu troška koji se odnosi na trošak pribavljanja potvrde pravomoćnosti i ovršnosti citirane presude u iznosu od 250,00 kn, trošak sastavljanja zahtjeva za izravnu naplatu Financijskoj agenciji u iznosu od 250,00 kn, trošak sastavljanja zahtjeva poreznoj upravi radi obračuna poreza, prireza i doprinosa u iznosu od 250,00 kn te trošak sastavljanja zahtjeva za naknadu troškova u iznosu od 125,00 kn uz PDV od 25% na sve navedene radnje u iznosu od 218,75 kn.

(...) 7. U žalbi ovršenik osporava dosuđene troškove smatrajući da nisu bili potrebni u postupku izravne naplate navodeći da je svrha tog postupka, između ostalog, i smanjivanje nepotrebnih odvjetničkih troškova. Navodi da se zahtjev za izravnu naplatu podnosi na tipiziranom obrascu te da se upisivanje podataka u isti ne može smatrati sastavljanjem prijedloga u smislu tarifnog broja 11. točka 5. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, - dalje: Tarifa), već da bi ovrhovoditelju eventualno pripadala naknada prema tarifnom broju 11. točka 8. Tarife. Osporava i trošak pribavljanja potvrde o pravomoćnosti i ovršnosti navodeći da ovrhovoditelj navedeni trošak nije dokazao, a osporava i trošak sastavljanja prijedloga za naknadu troškova smatrajući da je i u pogledu tog troška pogrešno primijenjena odredba članka 155. ZPP-a.

8. Neosnovano ovršenik osporava pravilnost primjene odredbe članka 14. stavak 4. OZ-a u odnosu na dosuđene troškove postupka izravne naplate.

9. Postupak izravne naplate predstavlja poseban postupak prisilne naplate novčane tražbine izvan suda, koji je zakonskim odredbama povjeren u nadležnost Financijskoj agenciji kao posebnom tijelu, a koja je u postupku izravne naplate dužna postupiti kao u povodu rješenja o ovrsi koje je dostavio sud (članak 209. stavak 1. OZ-a), a troškovi tog postupka koji su nastali ovrhovoditelju predstavljaju troškove ovršnog postupka u smislu odredaba članka 14. OZ-a, što potvrđuje i zaključak s održanog sastanka predsjednika građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 29. ožujka 2018. (broj: Su IV- 148/2018).

10. Budući da je iz priloženog zahtjeva podnesenog Financijskoj agenciji razvidno da je ovrhovoditelj u tom postupku bio zastupan po punomoćniku odvjetniku, ovrhovoditelj ima pravo na naknadu troška sastavljanja zahtjeva Financijskoj agenciji kojeg je pravilno prvostupanjski sud ocijenio kao prijedlog u smislu tarifnog broja 11. točka 5. Tarife, slijedom čega je pravilno ovrhovoditelju dosudio naknadu tog troška u visini od 250,00 kn.

11. Nadalje budući da je sukladno odredbi članka 209. stavak 1. OZ-a uz zahtjev Financijskoj agenciji za izravnu naplatu tražbine temeljem ovršne isprave ovrhovoditelj bio dužan istu ispravu priložiti s potvrdom o ovršnosti, pravilno je sud prvog stupnja trošak pribavljanja navedene potvrde ocijenio kao potreban u smislu odredbe članka 14. stavak 4. OZ-a.

12. Neosnovano ovršenik osporava i trošak koji se odnosi na sastavljanje podneska od 27. travnja 2020. jer se radi o trošku koji je bio potreban u smislu članka 14. stavak 4. OZ-a obzirom da se radi o podnesku kojim je ovrhovoditelj osnovano od prvostupanjskog suda zatražio naknadu troškova postupka izravne naplate pa mu pripada naknada navedenog troška prema tarifnom broju 11. točka 8. Tarife.

13. Pravilno je dosuđen i trošak koji se odnosi na potvrdu porezne uprave obzirom da je novčana tražbina iz citirane ovršne isprave utvrđena u bruto iznosu zbog čega je ovrhovoditelj prilikom podnošenja zahtjeva Financijskoj agenciji morao postupiti sukladno odredbi članka 217. stavak 5. OZ-a.)....“.

10. Takvo shvaćanje drugostupanjskog suda je pravilno.

11. Ovrhovoditelju je opravdano (obzirom da je bio ovlašten u roku iz odredbe čl. 14. st. 6. OZ-a podnijeti sudu zahtjev za naknadu troškova izvansudske ovrhe) priznati pravo na naknadu troška sastava prijedloga odaslanog sudu za izravnu

naplatu. Na to jasno upućuje:

- odredba čl. 11. točke 8. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15 - dalje: Tarifa), prema kojoj odvjetniku pripada nagrada za „Sastav ostalih podnesaka u ovršnom postupku ili postupku osiguranja - 25% nagrade iz Tbr. 7. t. 1., 3. i 6., ali ne više od 250 bodova“ - jer je takvom prijedlogu ovrhovoditelja opravdano dati značaj jednog od „ostalih“ podnesaka.

12. Okolnost na koju se ovršenica poziva, to što prijedlog ovrhovoditelja ili, kako ga ovršenica imenuje: „prijedlog za naknadu troška“, odaslan sudu, sadrži i popis svih troškova za koje ovrhovoditelj potražuje naknadu, ne oduzima tome prijedlogu taj istaknuti značaj jednog od tih „ostalih“ podnesaka iz odredbe čl. 11. točke 8. Tarife, za sastav kojeg odvjetniku pripada nagrada - a radi isplate koje ovrhovoditelju valja priznati naknadu njemu prouzrokovanog troška, makar kod toga i nije riječ o prijedlogu za naknadu troška izravne naplate nastalog u postupanju sa Financijskom agencijom.

13. To je ujedno i odgovor na po ovršenici u reviziji postavljeno prvo pitanje:

„ovrhovoditelj se, da bi ostvario pravo na naknadu troška kojeg je opravdano imao u postupku izravne naplate, morao obratiti sudu i ovome (u smislu odredbe čl. 164. st. 2. ZPP-a, koja se ovdje primjenjuje prema odredbi čl. 21. st. 1. OZ-a) predložiti zahtjev u kojem je imao „određeno navesti troškove za koje traži naknadu“ - sa, ovdje bitno - i nedvosmislenim prijedlogom da mu se i ovi u pokrenutom postupku (upravo) po tome zahtjevu naknade, a time što taj zahtjev, u tome sadržaju, sadrži i navedeni popis troškova („troškovnik“, kako ga ovršenica naziva) ne čini ga, što ovršenica sugerira prihvatiti, samo „troškovnikom“.

13.1. Ovršenica svojim navodima, onim - koji se u suštini svode na izražavanje shvaćanja da joj se nepotrebno ili suvišno nameću nove obveze i njima posljedično opterećuje financijska situacija (budući da tvrdi da je zakonodavac uvodeći institut izravne naplate imao na umu intenciju smanjivanja „nepotrebnih odvjetničkih troškova“, „ubrzanje te pojednostavljenje postupka naplate i smanjivanja opterećenja sudova“ kao i smanjivanje troškova ovršnih postupaka, a sve i u svrhu smanjenja opterećenja Državnog proračuna), ne može ostvariti povoljniju poziciju u postupku: ona je te nove obveze mogla jednostavno izbjeći samo da je pravodobno i uredno ispunila ono što je po ovršnoj ispravi trebala, a zbog prinudnog ostvarenja čega je postupak izravne naplate pokrenut.

14. Drugo po revidentici postavljeno pitanje valja razmotriti u smislu ili sukladno odredbi čl. 32. st. 2. Tarife (i sada na snazi: „Narodne novine“ br. 142/2012., 103/2014., 118/2014., 107/2015., 37/2022. i 126/2022.): prema ovoj odvjetniku pripada „Za izvid ili pribavu pravomoćnosti ili izvršnosti presude, rješenja i platnih naloga 25 bodova.“

Ta je odredba jasna i ne može se tumačiti drugačije od onog kako i glasi: njome se pravo na navedene bodove odvjetniku ničime ne uvjetuje ili vezuje (kako to revidentica sugerira prihvatiti) načinom, težinom ili složenošću traženja i pribavljanja potvrde pravomoćnosti ili ovršnosti neke odluke. Ti bodovi odvjetniku pripadaju već i neposrednom primjenom Tarife - a ovi sudovi ne mogu mijenjati: takvu ovlast sudovi nemaju.

15. Time odgovor na drugo u reviziji postavljeno pravno pitanje glasi:

„u okviru prava na naknadu troška izravne naplate ovrhovoditelju zastupanom po punomoćniku pripada i pravo na naknadu troška za radnju pribave klauzule pravomoćnosti i ovršnosti isprave neovisno o načinu na koji je tu klauzulu ishodio“.

16. Kako je drugostupanjski sud utemeljio osporeno rješenje na takvim, pravilnim shvaćanjima (odgovorima) revizijskog suda, jedino je za zaključiti:

16.1. da u ovoj pravnoj stvari nisu ispunjene pretpostavke za intervenciju revizijskog suda na osporeno drugostupanjsko rješenje (ne postoje razlozi zbog kojih je revizija podnesena i na koje se odnose pravna pitanja zbog kojih je dopuštena),

16.2. da zbog toga valja odbiti reviziju ovršenice,

te odlučiti kao u izreci ove odluke (na temelju odredbe čl. 393. st. 1. ZPP-a).

Zagreb, 19. prosinca 2023.

Predsjednik vijeća:

dr. sc. Jadranko Jug, v.r.